

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKE

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE
Ekonomski računi protoka materijala
za 2016.

Organizacijska jedinica: Služba statistike zaštite okoliša, energije
i indikatora održivog razvoja
Odjel statistike zaštite okoliša

Priredila: Mirjana Žanić

srpanj, 2020

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Domaće vađenje materijala; uvoz i izvoz sirovina, poluproizvoda i gotovih proizvoda unutar zemalja EU-28 i izvan njih; domaći prerađeni output

- Izvještajno razdoblje

Kalendarska godina.

- Pravna osnova

Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.)

Zakon o Carinskoj službi (NN, br. 68/13. i 30/14.)

Uredba o Carinskoj tarifi za 2013. (NN, br. 135/12.)

Uredba EU br. 691/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2011. o ekonomskim računima za okoliš

- Sustav klasifikacije

Ekonomski računi protoka materijala prate fizičke protoke materijala raščlanjene prema vrstama protoka i vrstama materijala.

Vrsta dimenzije protoka odgovara tablicama izvješćivanja upitnika ekonomskih računa protoka materijala i sljedećim izvedenim pokazateljima:

- domaće vađenje (tablica A)
- fizički uvoz (tablica B)
- fizički izvoz (tablica D)
- domaća prerađena proizvodnja (tablica F)
- izravnavajuće stavke (tablica G)
- izravan unos materijala (pokazatelj)
- domaća potrošnja materijala (pokazatelj)
- fizički trgovinski saldo (pokazatelj).

Raščlanjivanje prema vrstama materijala izvodi se upotrebom klasifikacije materijala. Ta klasifikacija ima hijerarhijsku strukturu i sadržava glavne kategorije protoka materijala (jednoznamenakasta razina). Svaka glavna kategorija dodatno je raščlanjena, najviše do četveroznamenakaste razine:

- jednoznamenakasta: kategorija materijala
- dvoznamenkasta: klasa materijala
- troznamenkasta: skupina materijala
- četveroznamenakasta: podskupina materijala.

- Koncepti i definicije

Ekonomski računi protoka materijala jedan su od nekoliko fizičkih modula Eurostatova programa europskih ekonomskih računa okoliša. Obuhvaćeni su Uredbom (EU-a) br. 691/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2011. o ekonomskim računima za okoliš.

Ekonomski računi protoka materijala prate protoke prirodnih inputa (domaće vađenje materijala) i proizvoda (uvoz, izvoz) s pomoću detaljne raščlambe na temelju otprilike 50 kategorija materijala. Za podatke o trgovini u ovome statističkom istraživanju koristile su se sljedeće glavne kategorije materijala:

- biomasa i proizvodi od biomase: usjevi i njihovi proizvodi, ostaci od usjeva i krme
- metalne rude i koncentradi i njihovi proizvodi
- nemetalni minerali i njihovi proizvodi: pijesak i šljunak, nemetalni minerali i njihovi proizvodi (isključujući pijesak i šljunak)
- materijali/nositelji fosilne energije i njihovi proizvodi (ugljen, nafta, plin itd.)
- ostali proizvodi i otpad.

Korištenje domaće vađenja jest input iz prirodnog okoliša koji se upotrebljava u ekonomiji. To je godišnja količina sirovina (osim vode i zraka) koja se dobiva iz prirodnog okoliša.

Utrošak domaće materijala definira se kao ukupna količina materijala koja se izravno koristi u ekonomiji.

Fizička trgovinska bilanca (PTB) računa se tako da se od količine uvoza izražene u fizičkim jedinicama oduzme količina izvoza izražena u fizičkim jedinicama:

Fizička trgovinska bilanca (PTB) = uvoz – izvoz

Utrošak domaće materijala (DMC) = domaće vađenje + uvoz – izvoz

Neposredni unos materijala (DMI) = domaće vađenje + uvoz

- Statističke jedinice

Statističke jedinice razlikuju se ovisno o različitim izvorima podataka. Ekonomski računi protoka materijala kompiliraju se iz podataka različitih statistika Državnog zavoda za statistiku (npr. iz statistike poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, statistike vanjske trgovine itd.) te podataka iz administrativnih izvora.

- Pokrivenost i obuhvat istraživanja

Izvor podataka za ekonomske račune protoka materijala jesu podaci Državnog zavoda za statistiku i Hrvatske agencije za okoliš i prirodu.

Ekonomski računi protoka materijala odnose se na cjelokupno nacionalno gospodarstvo.

Ekonomski računi protoka materijala uključuju sve materijale (osim vode i zraka) koji na ulaznoj ili izlaznoj strani prelaze granice sustava (između okoliša i gospodarstva). Materijalni inputi u gospodarstvu obuhvaćaju vađenje prirodnih resursa (osim vode i zraka) iz prirodnog okoliša i uvoz materijalnih proizvoda (dobara) iz ekonomija ostatka svijeta.

Materijalni output jest odlaganje materijala u prirodni okoliš i izvoz materijalnih proizvoda i otpada u ostatku svijeta.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Vanjski korisnici: znanstvenici, studenti.

1.1.1 Potrebe korisnika

Korisnici traže podatke iz sljedećih razloga:

- znanstvenici – za potrebe istraživanja; studenti – za pisanje akademskih radova;

1.1.2 Zadovoljstvo korisnika

Državni zavod za statistiku proveo je Istraživanje o zadovoljstvu korisnika u 2013. i 2015. Rezultati Istraživanja o zadovoljstvu korisnika 2015. dostupni su na poveznici http://www.dzs.hr/Hrv/international/Quality_Report/Quality_Report_Documents/Quality_Report_Satisfaction_Survey.pdf.

1.2. Potpunost podataka

Podaci se dostavljaju u Eurostat u skladu s odgovarajućim propisima Europske unije.

1.2.1 Stopa potpunosti podataka

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.1.1 Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.1.2 Pristranost u procesu selekcije

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2. Neuzoračka pogreška

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.1 Pogreška obuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.2 Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.3 Pogreška mjerenja

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.4 Pogreška neodgovora

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.5 Stopa neodgovora jedinice

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.6 Stopa neodgovora na određenu varijablu (stavku)

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.7 Pogreška obrade

Podaci se kompiliraju na bazi podataka iz različitih izvora (sekundarnih i administrativnih) koji svoje, već provjerene podatke, upisuju na mreži.

2.2.8 Stopa imputacije

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.9 Stopa uređivanja – LRK

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.10 Stopa učinkovitosti – LRK

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.11 Pogreška izbora modela

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.3. Revizija podataka

2.3.1 Politika revizije podataka

Na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama (preliminarni podaci, konačni podaci).

2.3.2 Praksa revizije podataka

U istraživanju se ne objavljuju privremeni podaci i zato nema revizija podataka.

Revizija podataka provodi se u slučaju promjene metodologije ili naknadnih podataka koji znatno utječu na izračunavanje.

2.3.3 Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.4. Desezoniranje (vremenska prilagodba)

Pokazatelj nije primjenjiv.

3. Pravodobnost i vremenska određenost

3.1. Pravodobnost

3.1.1 Pravodobnost prvih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

3.1.2 Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest T + 11,19 mjeseci

3.2. Vremenska određenost

3.2.1 Vremenska određenost – isporuka i objavljivanje

Vremenska određenost jest 0.

4. Dostupnost i jasnoća

Podaci se diseminiraju u tiskanome i elektroničkom obliku objavljivanjem na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku u obliku Priopćenja.

Priopćenje sadržava kratka metodološka objašnjenja o izvorima i metodama prikupljanja podataka te definicije.

4.1. Naslovi Priopćenja u kojima se objavljuju podaci

19. prosinca 2016. ■ Priopćenje 6.1.7. Ekonomski računi protoka materijala, 2011. – 2015.

4.2. Naslovi ostalih publikacija u kojima se objavljuju podaci (ljetopis i slično)

Nije primjenjivo.

4.3. Mrežne (on-line) baze podataka u kojima se objavljuju podaci (npr. Popis poljoprivrede u PC-Axisu)

Nije primjenjivo jer ne postoje mrežne (on-line) baze podataka.

4.4. Dostupnost mikropodataka

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe.

4.5. Dostupnost metodoloških dokumenata

Osnovna metodološka objašnjenja objavljuju se u Priopćenju.

5. Usporedivost

5.1. Asimetričnost zrcalnih statistika

Pokazatelj nije primjenjiv jer fizički uvoz i izvoz zabilježeni u ekonomskim računima protoka materijala nisu specificirani po podrijetlu i/ili odredištu.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

5.2.1 Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija jest 8.

5.2.2 Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Nema prekida u vremenskoj seriji.

6. Koherentnost/smislenost

6.1. Koherentnost/smislenost između kratkoročnih i strukturnih podataka

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

6.2. Koherentnost/smislenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

6.3. Koherentnost/smislenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

7. Troškovi i opterećenje

7.1. Troškovi

Troškovi su povezani s proizvodnjom podataka kroz materijalne troškove i primanja zaposlenika (plaće itd.).

Troškovi vezani za prikupljanje statističkih podataka minimalni su jer su svi podaci dobiveni od drugih odjela Državnog zavoda za statistiku i iz administrativnih izvora.

7.2. Opterećenje

Opterećenje administrativnih i sekundarnih izvora minimalno je jer podatke popunjavaju na mreži na elektroničkom obrascu.